Republika Hrvatska
Općinski sud u Vukovaru
Vukovar, Županijska 31

P-410/2025-9

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E
P R E S U D A

Općinski sud u Vukovaru, po sucu Ivici Grubišiću, u pravnoj stvari tužitelja Aleksandar Miljević, OIB: 09981597256, iz Bršadina, Ribarska 15, kojeg zastupa punomoćnik Marko Cvrković, odvjetnik u Vukovaru, protiv tuženika Privredne banke Zagreb d.d., OIB: 02535697732, Zagreb, Radnička cesta 50, kojeg zastupa punomoćnica Anamarija Udiljak, odvjetnica u Zagrebu, radi utvrđenja ništetnosti ugovorne odredbe, nakon javne glavne rasprave zaključene 29. listopada 2026., u prisutnosti tužitelja i punomoćnika parničnih stranaka, 3. studenoga 2026.,

p r e s u d i o j e

I. Utvrđuje se da je ništetna i bez pravnog učinka nepoštena ugovorna odredba točke 12.3. Ugovora o kreditu broj: 9012302726 od 26.02.2007. godine zaključenog između tužitelja Aleksandra Miljević, Ribarska 15, Bršadin, OIB: 09981597256 i tuženika Privredna banka Zagreb d.d. Zagreb, Ulica Franje Račkog 6, OIB: 02535697732, kojom je određeno kako se korisnik kredita obvezuje prije korištenja ili istovremeno sa korištenjem kredita platiti Banci naknadu za obradu kreditnog zahtjeva u visini od 1,00 % od iznosa kredita.

II. Nalaže se tuženiku Privrednoj banci Zagreb d.d. OIB: 02535697732, naknaditi tužitelju Aleksandru Miljeviću OIB: 09981597256 troškove parničnog postupka u iznosu od 281,25 eura, u roku od 15 dana.

III. Odbija se tužitelj sa preostalim zahtjevom za naknadu parničnog troška za iznos od 1.153,75 eura.

IV. Odbija se tuženik sa zahtjevom za naknadom parničnog troška u iznosu od 250,00 eura.

Obrazloženje

1. Tužitelj je podnio tužbu radi utvrđenja ništetnosti dijela odredbe točke 12.3. Ugovora o kreditu broj 9012302726 od 26. veljače 2007., kojim je ugovorena naknada za obradu kreditnog zahtjeva u visini od 1 % iznosa kredita. Naveo je da je kredit ugovoren u iznosu od 16.000,00 eura, da je spornu odredbu unaprijed sastavio tuženik te da o njoj nije mogao pregovarati. Smatra da mu nije objašnjeno koje usluge i troškove ta naknada obuhvaća, zbog čega je odredba nepoštena i ništetna. Istaknuo je da se prije tužbe obratio banci radi mirnog rješenja te da u ovom postupku zahtijeva samo utvrđenje ništetnosti, dok povrat naplaćenoga iznosa namjerava ostvariti naknadno. Zatražio je naknadu troškova postupka.

2. Tuženik je osporio tužbu i tužbeni zahtjev. Predložio je odbaciti tužbu zbog nedostatka pravnog interesa, smatrajući da je tužitelj morao postaviti i zahtjev za isplatu.

Prigovorio je označenoj vrijednosti predmeta spora od 1.400,00 eura i statusu tužitelja kao potrošača. U odnosu na osnovanost zahtjeva naveo je da je naplata naknade dopuštena, da su visina i svrha naknade jasno određene, da je tužitelj bio upoznat s ugovornim uvjetima te da iznos od 1 % ne uzrokuje značajnu neravnotežu. Pozvao se na propise o potrošačkom kreditiranju, Pravilnik o naknadama na potrošačke kredite i sudsku praksu. Podredno je predložio odbiti tužbeni zahtjev i dosuditi mu troškove.

3. Na pripremnom ročištu 17. rujna 2026. utvrđeno je da sklapanje predmetnog ugovora i ugovaranje naknade od 1 % nisu sporni. Vrijednost predmeta spora utvrđena je na 160,00 eura, s obzirom na iznos predmetne naknade. Kao sporna pitanja određeni su potrošački status tužitelja i poštenost odnosno valjanost osporenog dijela ugovorne odredbe. Prihvaćen je prijedlog za saslušanje tužitelja o namjeni kredita i okolnostima sklapanja ugovora.

4. U dokaznom postupku sud je izvršio uvid u ugovor o kreditu od 26. veljače 2007. i zahtjev za isplatom te saslušao tužitelja kao stranku. Svaki je dokaz ocijenjen zasebno, a zatim u međusobnoj vezi i u odnosu na cjelokupan rezultat postupka, sukladno članku 8. Zakona o parničnom postupku (dalje: ZPP).

5. Tužbeni zahtjev je osnovan.

6. Prigovor nedostatka pravnog interesa nije osnovan. Članak 187. stavak 2. ZPP-a dopušta deklaratornu tužbu i kada je takva zaštita predviđena posebnim propisom. Članci 327. i 328. Zakona o obveznim odnosima (Narodne novine broj 35/05; dalje: ZOO) uređuju ovlaštenje zainteresirane osobe na isticanje ništetnosti i vremensku neograničenost tog prava. Tužitelj je ugovorna strana kojoj je spornom odredbom nametnuta obveza plaćanja, pa je neposredno zainteresiran za utvrđenje njezine valjanosti.

7. Osim toga, između stranaka postoji konkretan spor o pravnoj osnovi već naplaćene naknade. Tuženik ustraje na valjanosti te osnove, a tužitelj je osporava. Traženo utvrđenje uklanja pravnu neizvjesnost o obvezi tužitelja i predstavlja osnovu za ostvarivanje restitucijskog zahtjeva, uključujući izvansudsko ostvarivanje. Mogućnost istodobnog postavljanja zahtjeva za povrat novca sama po sebi ne oduzima tužitelju pravo da zahtijeva utvrđenje ništetnosti. Odlukom u ovom postupku sud ne odlučuje o isplati, njezinu dospijeću ni kamatama.

8. Pozivanje tuženika na predmet C-133/12 P ne mijenja tu ocjenu. Uvjeti dopuštenosti tužbe za poništenje akta Unije ne mogu se izjednačiti s pretpostavkama tužbe za utvrđenje ništetnosti ugovorne odredbe pred nacionalnim sudom. Tužitelj ovdje ne traži apstraktno pravno mišljenje, nego zaštitu u vezi s vlastitim ugovorom i obvezom koja ga je teretila.

9. O prigovoru vrijednosti predmeta spora odlučeno je na pripremnom ročištu. Predmet zaštite ograničen je na odredbu o jednokratnoj naknadi, čiji iznos, prema ugovorenoj glavnici od 16.000,00 eura i stopi od 1 %, iznosi 160,00 eura. Tu vrijednost sud uzima u obzir i pri odluci o troškovima. Izostanak kondemnatornog zahtjeva nije razlog da se u ovom predmetu zadrži početno naznačena vrijednost od 1.400,00 eura.

10. Za ocjenu odredbe mjerodavan je Zakon o zaštiti potrošača koji je vrijedio 26. veljače 2007. (Narodne novine broj 96/03; dalje: ZZP). Prema članku 3. tog Zakona, potrošački status ovisi o svrsi konkretnog pravnog posla. Članak 81. uređuje pretpostavke nepoštenosti i dokazivanje pojedinačnog pregovaranja, članci 83. do 85. okolnosti ocjene i jasnoću ugovornih uvjeta, a članak 87. posljedice nepoštenosti. Kasnije doneseni propisi ne mogu se primijeniti retroaktivno kao neposredna osnova valjanosti odredbe ugovorene 2007.

11. Iz ugovora proizlazi da je tuženik tužitelju odobrio nenamjenski kredit u kunskoj protuvrijednosti 16.000,00 eura. U točki 4. ugovorena je kamata, a u završnim odredbama, u točki 12.3., obveza plaćanja naknade za obradu kreditnog zahtjeva od 1 % iznosa kredita. U istoj je točki navedena i premija za osiguranje kredita. Predmet tužbenog zahtjeva jest samo dio o naknadi za obradu, pa sud nije ispitivao niti utvrdio ništetnost dijela o premiji osiguranja.

12. Tužitelj je iskazao da je kredit koristio za uređenje obiteljske kuće u Bršadinu koja je bila u lošem stanju. Objasnio je da je u banku dolazio dva do tri puta, najprije radi informiranja, a zatim radi dostave dokumentacije. Ugovor je pročitao, no smatrao je da banka neće dopustiti njegovo sklapanje ako ne pristane platiti naknadu. Kredit mu je bio potreban radi obnove kuće i za tu je svrhu utrošio sva sredstva. Naveo je i da je tada imao kamion, ali da predmetni kredit nije koristio za poslovnu djelatnost.

13. Sud prihvaća taj dio iskaza. Tužitelj je jasno opisao konkretnu privatnu svrhu kredita te je izričito razgraničio obnovu obiteljske kuće od poslovne aktivnosti. Iskaz je u tom dijelu dosljedan i nije proturječan nenamjenskom karakteru kredita. Oznaka nenamjenskog kredita ne dokazuje poslovnu namjenu, nego izostanak ugovorne vezanosti uz točno određenu svrhu. Samo zanimanje vozača i posjedovanje kamiona ne isključuju mogućnost da ista osoba sklopi potrošački ugovor. Iz provedenih dokaza ne proizlazi da je predmetni kredit financirao prijevozničku ili drugu gospodarsku djelatnost. Sud stoga utvrđuje da je tužitelj u ovom odnosu potrošač.

14. O okolnostima objašnjenja naknade tužitelj je naveo da se zbog proteka vremena ne sjeća je li mu službenik banke razjasnio što tom naknadom plaća. Na pitanje o postupanju javnog bilježnika također je odgovorio da se ne sjeća što mu je javni bilježnik rekao. Potvrdio je da su mu sredstva isplaćena umanjena za naknadu te da je tek prije tužbe od punomoćnika saznao za mogućnost osporavanja takve naplate.

15. Sud iskaz o nesjećanju ne smatra dokazom da objašnjenje sigurno nije dano. Jednako tako, takav iskaz ne potvrđuje tuženikovu tvrdnju da je konkretno i potpuno objašnjenje dano. Tužitelj nije nastojao prikazati da pamti sve pojedinosti gotovo dvadeset godina starog događaja, nego je naznačio granice svojeg sjećanja. Njegov iskaz o pročitanom ugovoru i pristanku na plaćanje sud prihvaća, ali tim činjenicama ne pripisuje značenje pojedinačnog pregovaranja o sadržaju sporne odredbe.

16. Iz izgleda, strukture i sadržaja ugovora proizlazi da je riječ o unaprijed pripremljenom obrascu banke. Naknada je određena standardnim postotkom i smještena među završne odredbe. Nisu utvrđene konkretne ponude, protuponude ili izmjene tog uvjeta koje bi pokazivale stvaran utjecaj tužitelja na njegov sadržaj. Dolazak radi informiranja i predaje dokumentacije te prihvat ponuđenog ugovora nisu isto što i pregovaranje o naknadi. Tuženik nije dokazao pojedinačno pregovaranje u smislu članka 81. stavka 4. ZZP-a.

17. Sud ne zasniva ništetnost samo na činjenici da se nije pojedinačno pregovaralo. Zasebno je razmotrio sadržaj obveze, njezinu razumljivost, okolnosti ugovaranja i opravdanost dodatnog opterećenja tužitelja. Nije sporno da je računskim putem moguće utvrditi koliko iznosi 1 % glavnice. Međutim, izračun iznosa ne odgovara na pitanje što se za taj iznos pruža i kakav je odnos te naknade prema ostalim ugovorenim plaćanjima.

18. Naziv naknade upućuje na obradu kreditnog zahtjeva, ali predmetna odredba ne omogućuje utvrditi koje su radnje obuhvaćene tim zasebnim plaćanjem. Iz provedenih dokaza nije razjašnjeno plaća li se određena usluga korisniku, naknađuju li se konkretni izdaci ili se paušalno prenose redovni troškovi tuženikova postupka odobravanja kredita. Nije konkretizirano ni na koji način iznos od 1 % odgovara sadržaju

tako naplaćene činidbe. Tuženik je ostao pri općem pozivanju na dopuštenost naknada, njihovu uobičajenost i matematičku odredivost.

19. Za valjanost naknade nije nužan računovodstveni popis svakog utrošenog sata ili svakog pojedinog izdatka. Ipak, u sporu u kojem se izričito osporava opravdanost standardno nametnutog dodatnog plaćanja, naziv naknade i općenita tvrdnja o postojanju troškova nisu dostatno objašnjenje njezine stvarne protučinidbe. Tuženik raspolaže podacima o sadržaju postupka obrade i osnovi formiranja naknade, ali u provedenom postupku nije omogućio provjeru njezine konkretne opravdanosti. Sud pritom ne utvrđuje da banka nije poduzela nikakve radnje, nego da nije dokazana osnova da se upravo te radnje tužitelju dodatno naplate na ugovoreni način.

20. Prigovor da je ispitivanje poštenosti isključeno zato što je naknada dio cijene kredita sud ne prihvaća. Ovdje se ne određuje primjerena tržišna visina kamate niti se sudskim putem preoblikuje cijena korištenja kapitala. Ispituje se zasebna, sporedna obveza plaćanja čiji sadržaj nije dovoljno razjašnjen. Sama okolnost da plaćanje povećava ukupni trošak kredita ne izuzima ga od kontrole. Ni pod pretpostavkom da se taj uvjet promatra kao dio cijene, računsku jasnoću ne bi bilo opravdano izjednačiti s potpunom transparentnošću protučinidbe.

21. Za ocjenu neravnoteže odlučno je da je banka unaprijed sastavljenim uvjetom ostvarila zasebno novčano potraživanje, plativo već prije ili pri korištenju kredita, a sadržaj odgovarajuće činidbe i opravdanost njezina zasebnog zaračunavanja nisu konkretizirani. Tužitelj je, prema prihvaćenom iskazu, zbog naplate naknade primio manje sredstava od ugovorenog iznosa kredita. Obveza dodatnog plaćanja nije praćena razjašnjenim pravom tužitelja na odgovarajuću uslugu. Time je rizik neodređenosti tog dodatnog troška u cijelosti stavljen na potrošača.

22. Takvo uređenje odstupa od ravnoteže uzajamnih činidaba na štetu tužitelja. Bez predmetnog uvjeta tuženik ne bi imao ugovornu osnovu za zasebno potraživanje 1 % iznosa kredita, dok obveze vezane uz stavljanje kreditnih sredstava na raspolaganje i povrat kredita s kamatom ostaju uređene ostalim odredbama. Sud ne polazi od toga da se svi troškovi banke nužno moraju podmirivati iz kamate, nego od toga da zasebna dodatna obveza mora imati provjerljiv i potrošaču razumljiv sadržaj. U ovom slučaju takva ravnoteža nije ostvarena.

23. Pritom iznos od 160,00 eura nije samostalno mjerilo nepoštenosti. Ni razmjerno malen postotak ne opravdava dodatno potraživanje kojem nije razjašnjena protučinidba. Značajna neravnoteža proizlazi iz načina raspodjele prava i obveza, a ne iz unaprijed određene granice postotka. Pošteno postupajući sastavljač ugovora ne bi mogao razumno očekivati da potrošač u stvarnim pojedinačnim pregovorima prihvati zasebno plaćanje na takvoj, nedovoljno razjašnjenoj osnovi.

24. Činjenica da je tužitelju kredit bio potreban ne znači sama po sebi da je njegova volja bila pravno manjkava niti je sud na toj okolnosti zasnovao odluku. Ona objašnjava zašto je prihvatio ponuđeni obrazac. Jednako tako, mogućnost odlaska u drugu banku ne otklanja obvezu tuženika da vlastite standardne uvjete oblikuje pošteno. Potpis ugovora i eventualno javnobilježničko objašnjenje njegova pravnog učinka ne zamjenjuju dokaz pojedinačnog pregovaranja niti isključuju ispitivanje sadržaja dodatnog plaćanja.

25. Neosnovano se tuženik poziva na Pravilnik o naknadama na potrošačke kredite (Narodne novine broj 15/14) kao potvrdu valjanosti odredbe iz 2007. Taj je propis donesen poslije sklapanja ugovora. Nadalje, normativno dopuštanje pojedinih vrsta naknada nije nalog da svaki korisnik mora platiti 1 % odobrenoga kredita niti potvrda

poštenosti svakog ugovornog uvjeta. Osporena odredba ne prenosi prisilno propisanu obvezu određenog sadržaja, nego predstavlja uvjet koji je odabrala banka.

26. Ni pozivanje na kasnije odredbe Zakona o potrošačkom kreditiranju i Direktivu 2008/48/EZ ne dokazuje da je predmetna odredba poštena. Uključivanje naknada u pojam ukupnih troškova kredita služi obuhvatu potrošačevih troškova i informiranju o njima; ono samo po sebi ne daje svakoj naknadi valjanu pravnu osnovu. Postojanje prekršajnih sankcija za povrede sektorskih propisa također ne isključuje građanskopravne posljedice nepoštene ugovorne odredbe.

27. Sud je razmotrio i tuženikovo pozivanje na presudu Suda Europske unije od 3. listopada 2019., Kiss i CIB Bank, C-621/17. Iz nje ne proizlazi da izostanak iscrpnog popisa usluga automatski uzrokuje ništetnost, ali ni da je svaka odrediva naknada dopuštena. Bitno je može li se priroda usluga razumno razumjeti iz cjeline ugovora te postoji li ravnoteža prava i obveza. U ovom predmetu nisu dovoljno razjašnjeni sadržaj zasebno naplaćene činidbe i odnos naknade prema ostalim plaćanjima. Stoga ta odluka ne opravdava odbijanje zahtjeva samo zato što je postotak numerički jasan.

28. U presudi od 16. ožujka 2023., Caixabank, C-565/21, Sud Europske unije razmatrao je upravo naknadu za obradu te naglasio potrebu konkretne ocjene transparentnosti i poštenosti. Naknada nije automatski izuzeta od kontrole kao dio glavnog predmeta kredita, ali nije ni automatski nepoštena. Odluka u ovom predmetu rezultat je individualne ocjene predmetnog obrasca i dokaza. Budući da je ugovor sklopljen prije pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji, neposredna osnova odluke jest tada važeće domaće pravo; navedena praksa razmotrena je i radi odgovora na argumente tuženika, a ne kao osnova retroaktivne primjene Direktive.

29. Ni pozivanje na druge presude ne može zamijeniti utvrđivanje činjenica ovog spora. Odluke u kojima je, na drukčijoj dokaznoj podlozi, utvrđena transparentnost i opravdanost naknade ne dokazuju da su te pretpostavke ostvarene i ovdje. Jednako tako, zaključak o nepoštenosti nije izveden iz općeg pravila da je svaka naknada za obradu zabranjena, niti iz poistovjećivanja naknade za obradu s naknadom za prijevremenu otplatu. Sud je ocijenio upravo ugovoreni uvjet od 1 % i njegov učinak na položaj ovog tužitelja.

30. Slijedom toga, sud utvrđuje da je osporeni dio odredbe, o kojem se nije pojedinačno pregovaralo, protivno načelu savjesnosti i poštenja uzrokovao značajnu neravnotežu na štetu tužitelja. Na temelju članka 81. u vezi s člankom 87. ZZP-a prihvaćen je zahtjev za utvrđenje ništetnosti. Ugovor može opstati bez tog dijela odredbe, jer ostaju uređeni iznos kredita, korištenje, kamata, povrat i osiguranje. Utvrđenje je stoga ograničeno na naknadu za obradu, u granicama zahtjeva, kako je odlučeno u točki I. izreke.

31. O troškovima postupka odlučeno je prema članku 154. stavku 1. i članku 155. ZPP-a. Tužitelj je uspio u zahtjevu za utvrđenje ništetnosti pa mu pripada naknada troškova potrebnih za vođenje parnice, prema pravodobno podnesenom i određenom zahtjevu, uz vrijednost predmeta spora od 160,00 eura.

32. Sud je tužitelju priznao trošak sastava tužbe u iznosu od 50,00 eura, sastav obrazloženog podneska od 24.7.2026. iznos od 50,00 eura, ročište 17.9.2026. iznos od 50,00 eura, ročište 29.10.2026. iznos od 50,00 eura i ročište za objavu presude iznos od 25,00 eura, ukupno 225,00 eura PDV 56,25 eura, ukupno 281,25 eura.

Tužitelju ne pripada trošak zahtjeva za isplatom jer to nije procesna pretpostavka za podnošenje tužbe. Tužitelju ne pripada trošak sudske pristojbe jer nije obveznik po Zakonu o sudskim pristojbama.

Kako je tužitelj potraživao trošak u iznosu od 1.450,00 eura (sa sudskim pristojbama) valjalo ga je odbiti za iznos od 1.153,75 eura.

Stoga se odbija tuženik sa zahtjevom za naknadom parničnog troška u iznosu od 250,00 eura.

U Vukovaru 3. studenoga 2026.

Sudac
Ivica Grubišić

Uputa o pravnom lijeku

Protiv ove presude dopuštena je žalba u roku od 15 dana od dana dostave presude. Žalba se podnosi putem Općinskog suda u Vukovaru nadležnom županijskom sudu.

Dostaviti:
1. Tužitelju po punomoćniku odvjetniku Marko Cvrković
2. Tuženiku po punomoćniku odvjetniku Anamarija Udiljak

Broj zapisa: **9-3088f-93562**

Kontrolni broj: **043a7-05983-fac46**

Ovaj dokument je u digitalnom obliku elektronički potpisan.

Vjerodostojnost dokumenta možete provjeriti na sljedećoj web adresi:
https://e-komunikacija.pravosudje.hr/provjera-vjerodostojnosti

unosom gore navedenog broja zapisa i kontrolnog broja dokumenta.

Provjeru možete napraviti i skeniranjem QR koda. Sustav će u oba slučaja prikazati izvornik ovog dokumenta.

Ukoliko je ovaj dokument identičan prikazanom izvorniku u digitalnom obliku, **Općinski sud u Vukovaru** potvrđuje vjerodostojnost dokumenta.